

สภาพการประกอบอาชีพนักดนตรีสากลในจังหวัดราชบุรี
Occupational Conditions of Western Music
Musicians in Ratchaburi

วัชร แสงเดช¹

Watchara Sandet

¹ อาจารย์ประจำสาขาวิชาดนตรีศึกษา
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏ
หมู่บ้านจอมบึง
Lecturer, Department of Music Education,
Faculty of Humanities and Social Sciences,
Muban Chombueng Rajabhat University
(E-mail: ifun.watchara@gmail.com)

Received: 12/07/2022 Revised: 13/09/2022 Accepted: 21/09/2022

บทคัดย่อ

บทความวิจัยเรื่องนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความเป็นมา ลักษณะของ วงดนตรีสากลที่ใช้บรรเลงเพื่อการประกอบอาชีพในอดีตและปัจจุบัน สภาพ การบรรเลงดนตรีสากล การขับร้อง การจัดแสดงดนตรีสากล สภาพการใช้ดนตรี สากลเพื่อการประกอบอาชีพ ปัญหา และแนวทางแก้ไขปัญหามารประกอบอาชีพ นักดนตรีสากลในจังหวัดราชบุรี โดยระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ จากการศึกษาพบว่า จังหวัดราชบุรีมีการก่อตั้งวงดนตรีสากลเพื่อใช้ประกอบอาชีพมากกว่า 50 ปี โดยวง The Four Singles ถือเป็นวงดนตรีสากลวงแรกที่ก่อตั้งขึ้นในจังหวัดราชบุรี จากความนิยมของวงดนตรีสากลเพิ่มมากขึ้นทำให้มีการก่อตั้งวงดนตรีสากลเพิ่มขึ้น และแตกต่างกัน บางวงปรับเปลี่ยนรูปแบบมาจากคณะแคนวง บางวงก่อตั้งขึ้นจาก การรวมตัวของนักดนตรีอิสระ และบางวงก่อตั้งขึ้นเพื่อการประกอบอาชีพ ปัจจุบัน มีวงดนตรีสากลหลากหลายประเภท ได้แก่ วงสตริง วงอคูสติค วงสตริงคอมโบ วงร่ำวงย้อนยุค และนักดนตรีอิสระ เพลงที่ใช้บรรเลง ได้แก่ เพลงป๊อปปูลาร์ เพลงเพื่อชีวิต เพลงสากล เพลงลูกทุ่ง นักดนตรีบรรเลงในร้านอาหาร งานเทศกาล งานเลี้ยงสังสรรค์ และสถานที่ท่องเที่ยว รายได้จากการบรรเลงดนตรีประมาณเดือน ละ 1,400 - 30,000 บาท ปัญหาการประกอบอาชีพนักดนตรีสากลมีทั้งปัญหาที่เกิด จากตัวนักดนตรีเอง ปัจจัยภายนอก รายได้ และปัญหาโรคระบาดโควิด-19 นักดนตรี ต้องพัฒนาตนเองอยู่เสมอ ปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของความนิยม เก็บออมเงินไว้ใช้ในอนาคต และหาแนวทางพัฒนาทักษะการประกอบอาชีพอื่น เพื่อ สร้างรายได้ให้เพียงพอต่อการดำรงชีวิต

คำสำคัญ: จังหวัดราชบุรี, อาชีพนักดนตรีสากล, ดนตรีสากล

Abstract

This research article aims to study a background, characteristics of western music bands using for their living in past and present,

characteristics of producing western music, singing, exhibiting western music, conditions of performing western music in their occupation, problem, and solution in their occupation in Rachatburi. The study found that, In the Rachaburi, western music bands have been established for over fifty years, “The Four Singles” is considered the first western music bands founded in Rachaburi. The growing popularity of western music bands causing more and different bands, some band adjusted from “can-wong”, some band established from merger of independent musician and some band established for occupation. At the present, there are many types of western music bands such as Rock and Pop band, Acoustic band, Big band, Ram-wong Yonyook, and independent musicians. The songs played, such as popular songs, Thai folk songs, and western songs. Musicians played in pub & restaurant, festival, party and tourist attraction. An income from playing music is uncertain in each month from 1,400 to 30,000 Baht. Problems in carrying western musicians can be occurred from the musician himself, an external factor, an income and a pandemic of Covid-19. Musicians in Rachatburi province must often develop themselves and adapt for any change, save some money for their future and develop other skills for other jobs to generate enough income of living.

Keywords: Ratchaburi, occupation of western music musicians, western music

บทนำ

ดนตรีเป็นสื่อที่สำคัญในการสร้างสุนทรียะให้แก่ผู้ฟัง โดยเฉพาะดนตรีสมัยนิยม (Popular music) เป็นดนตรีเพื่อความบันเทิง ฟังง่าย คนทั่วไปนิยมฟัง

มีองค์ประกอบทางดนตรีแบบตะวันตกที่ไม่ซับซ้อน และเป็นดนตรีที่เปลี่ยนไปตามยุคสมัย (ณัชชา พันธุ์เจริญ, 2564) เมื่อดนตรีตะวันตกเข้ามาสู่ประเทศไทย นักดนตรีไทยได้นำมาบรรเลงแล้วใส่เนื้อร้องที่เป็นภาษาไทย มีลักษณะเรื่องราวที่เล่าถึงวิถีชีวิตของสังคมไทย แต่มีลักษณะโครงสร้างทางดนตรีเป็นแบบตะวันตก ซึ่งต่อมาเรียกว่า “เพลงไทยสากล” (จิรัฐ มัธยมนันท์ และคณะ, 2563) ดนตรีสากลสร้างอาชีพให้แก่ผู้ที่ชื่นชอบ และมีทักษะในการบรรเลงเครื่องดนตรีสากล สามารถนำทักษะทางดนตรีมาใช้ในการประกอบอาชีพได้

ในอดีตจังหวัดราชบุรีมีการว่าจ้างวงดนตรีสากลในรูปแบบวงสตริงคอมโบหรือวงสตริง มีจำนวนนักดนตรีตั้งแต่ 4-10 คน แต่เมื่อความนิยมเปลี่ยนแปลงไปตามยุคสมัย การว่าจ้างวงดนตรีสากลในรูปแบบที่หลากหลายมากขึ้น จำนวนนักดนตรีในวงดนตรีลดน้อยลง เทคโนโลยีที่ก้าวหน้า ประกอบกับปัจจุบันมีผู้คนประกอบอาชีพนักดนตรีสากลเพิ่มมากขึ้น ทำให้การประกอบอาชีพนักดนตรีสากลในจังหวัดราชบุรีในปัจจุบันมีความเปลี่ยนแปลงไปจากอดีต ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาเรื่อง “สภาพการประกอบอาชีพนักดนตรีสากลในจังหวัดราชบุรี” โดยศึกษาตามกระบวนการวิจัยเชิงคุณภาพ

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาความเป็นมาของวงดนตรีสากล ลักษณะของวงดนตรีสากลที่ใช้บรรเลงเพื่อการประกอบอาชีพในอดีตและปัจจุบันของนักดนตรีสากลในจังหวัดราชบุรี
2. เพื่อศึกษาสภาพการบรรเลงดนตรีสากล การขับร้อง และการจัดแสดงดนตรีสากลเพื่อการประกอบอาชีพของนักดนตรีสากลในจังหวัดราชบุรี
3. เพื่อศึกษาสภาพการใช้ดนตรีสากลเพื่อการประกอบอาชีพ ปัญหา และแนวทางการแก้ไขปัญหาในการประกอบอาชีพของนักดนตรีสากลในจังหวัดราชบุรี

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

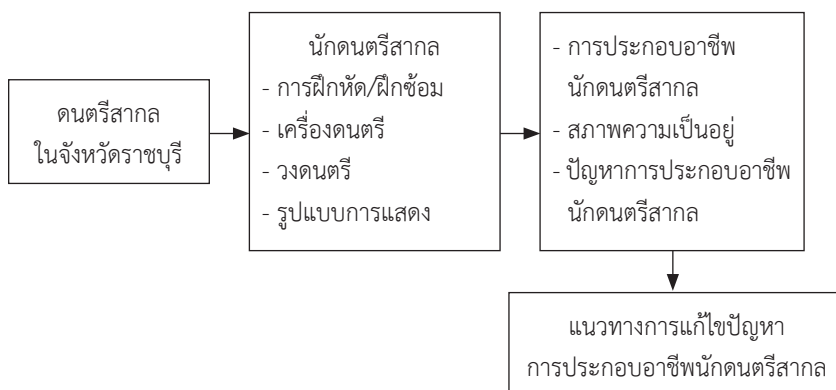
1. ได้รวบรวมข้อมูลประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการประกอบอาชีพนักดนตรีสากลในจังหวัดราชบุรี
2. นำผลการศึกษามาเป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหาการประกอบอาชีพนักดนตรีสากลในจังหวัดราชบุรี

ขอบเขตของการวิจัย

การศึกษาเรื่อง “สภาพการประกอบอาชีพนักดนตรีสากลในจังหวัดราชบุรี” มีขอบเขตการศึกษาดังนี้

1. ด้านพื้นที่ ศึกษาผู้ประกอบอาชีพนักดนตรีสากลในจังหวัดราชบุรี ไม่นับรวมนักดนตรีสากลในสถานศึกษา หน่วยงานราชการ และนักดนตรีพื้นบ้าน อื่นๆ เช่น แตรวงชาวบ้าน แคนวง แตรแห่ หรือแตรร้อง เป็นต้น
2. ด้านเนื้อหา ศึกษาผู้ประกอบอาชีพนักดนตรีสากลในจังหวัดราชบุรี ได้แก่ นักดนตรีประจำวงดนตรี นักดนตรีอิสระ นำผลการศึกษาวิเคราะห์ และหาแนวทางแก้ไขปัญหาการประกอบอาชีพนักดนตรีสากลในจังหวัดราชบุรี
3. ด้านเวลา ใช้ระยะเวลาในการศึกษา 1 ปี 10 เดือน

กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ศึกษาข้อมูลโดยการสัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการในประเด็นเกี่ยวกับความเป็นมา การฝึกซ้อม การบรรเลง การใช้เครื่องดนตรีเพื่อการประกอบอาชีพ เพลงที่ใช้ในการบรรเลง สภาพความเป็นอยู่ สภาพปัญหาในการประกอบอาชีพ และแนวทางการแก้ไขปัญหา โดยสัมภาษณ์นักดนตรีสากลในจังหวัดราชบุรี
2. ศึกษาโดยใช้วิธีสังเกตการณ์แบบไม่มีส่วนร่วม โดยสังเกตการณ์บรรเลงดนตรีสากลจากวงดนตรีประเภทต่างๆ คือ วงสตริงคอมโบ วงสตริง และวงอคูสติค สังเกตสภาพการประกอบอาชีพ สภาพการฝึกซ้อม สภาพความเป็นอยู่ของนักดนตรี และสภาพการณ์ที่เกี่ยวข้อง
3. ศึกษาโดยการสังเกตการณ์แบบมีส่วนร่วม โดยเข้าร่วมการฝึกซ้อม เพื่อศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับการบรรเลง
4. บันทึกภาพนิ่งและภาพเคลื่อนไหวการบรรเลงของนักดนตรีสากล สภาพการประกอบอาชีพ ความเป็นอยู่ และข้อมูลที่เกี่ยวข้อง
5. วิเคราะห์ข้อมูลตามระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ

สรุปผลการวิจัย

1. ความเป็นมาของวงดนตรีสากลในจังหวัดราชบุรี

วงดนตรีสากลในจังหวัดราชบุรี ในยุคเริ่มแรกมีจำนวน 2 - 3 วงดนตรี ได้แก่ วง The Four Singles วง Today และวง Romantic โดยวง The Four Singles ก่อตั้งเมื่อ พ.ศ. 2515 และถือเป็นวงดนตรีสากลวงแรกที่ก่อตั้งขึ้นในจังหวัดราชบุรี จากความนิยมต่อวงดนตรีสากลที่เพิ่มมากขึ้นทำให้มีการก่อตั้งวงดนตรีสากลเพิ่มขึ้น บางวงปรับเปลี่ยนรูปแบบมาจากคณะแคนววง บางวงก่อตั้งขึ้นจากการรวมตัวของนักดนตรีอิสระ และบางวงก่อตั้งขึ้นเพื่อการประกอบอาชีพ

วงดนตรีสากลในจังหวัดราชบุรีบางวงดนตรีมีการเปลี่ยนแปลงไปจากอดีต เป็นการพัฒนางวงดนตรีไปตามความนิยมของผู้ฟังผู้ชม ความต้องการของเจ้าภาพ เจ้าของร้านอาหาร มีการปรับจำนวนนักดนตรีตามความเหมาะสม บางวงดนตรีนำ

เทคโนโลยีทางด้านคอมพิวเตอร์ดนตรีและเครื่องดนตรีไฟฟ้าเข้ามาร่วมบรรเลง บางวงปรับเปลี่ยนประเภทวงดนตรี

ในปัจจุบันวงดนตรีสากลในจังหวัดราชบุรีมีวงดนตรีประเภทวงสตริงคอมโบ วงสตริง วงโฟล์คซอง วงรำวงย้อนยุค และนักดนตรีอิสระ ทั้งในลักษณะวงดนตรีที่มีนักดนตรีประจำ วงดนตรีที่มีการว่าจ้างนักดนตรีเป็นครั้งคราว และมีวงดนตรีจากจังหวัดใกล้เคียงเข้ามาบรรเลงในพื้นที่จังหวัดราชบุรี

2. ประเภทวงดนตรีสากลที่ใช้บรรเลงเพื่อการประกอบอาชีพ

2.1 วงสตริงคอมโบ นักดนตรีบางรายเรียกว่า “คอมโบ” เครื่องดนตรีประกอบด้วย กีตาร์ไฟฟ้า 1 - 2 ตัว กีตาร์เบสไฟฟ้า 1 ตัว คีย์บอร์ด 1 ตัว เครื่องเป่า 2 - 4 ตัว (อัลโตแซกโซโฟน เทนเนอร์แซกโซโฟน ทรัมเป็ต ทรอมโบน) กลองชุด และเครื่องประกอบจังหวะต่างๆ มีนักดนตรีร่วมทำการบรรเลงประมาณ 10 คน ปัจจุบันวงสตริงคอมโบในจังหวัดราชบุรีมีจำนวน 3 - 4 วง

2.2 วงสตริง นักดนตรีบางรายเรียกว่า “วงแบนด์” เครื่องดนตรีประกอบด้วย กีตาร์ไฟฟ้า กีตาร์เบสไฟฟ้า ออร์แกน หรือคีย์บอร์ด และกลองชุด มีนักดนตรีร่วมบรรเลง 5 - 6 คน ปัจจุบันวงสตริงในจังหวัดราชบุรีที่มีการก่อตั้งขึ้นอย่างชัดเจน ปัจจุบันวงสตริงในจังหวัดราชบุรีมีจำนวน 7 - 8 วงดนตรี

2.3 วงโฟล์คซอง นักดนตรีบางรายเรียกว่า “วงโฟล์ค หรือวงอคูสติค” เครื่องดนตรีหลักของวงโฟล์คซองเป็นกีตาร์โปร่ง 1 - 2 ตัว และเครื่องกำกับจังหวะต่างๆ เป็นการรวมตัวของนักดนตรีสากลเพื่อบรรเลงในร้านอาหารร้าน บรรเลงงานต่างๆ 3 - 4 คน ปัจจุบันวงโฟล์คซองบางวงนำกลองไฟฟ้า กลองชุด และคีย์บอร์ด มาร่วมบรรเลง ปัจจุบันวงโฟล์คซองในจังหวัดราชบุรีมีจำนวน 8 - 10 วงดนตรี

2.4 วงรำวงย้อนยุค หรือวงรำวงชาวบ้าน เครื่องดนตรีที่ประกอบด้วย กีตาร์ไฟฟ้า 1 - 2 ตัว กีตาร์เบสไฟฟ้า 1 ตัว คีย์บอร์ด 1 ตัว เครื่องเป่า 2 - 4 ตัว (อัลโตแซกโซโฟน เทนเนอร์แซกโซโฟน ทรัมเป็ต ทรอมโบน) กลองชุด และเครื่องประกอบจังหวะต่างๆ มีนักกีธองนักดนตรีร่วมบรรเลงประมาณ 13 - 15 คน ปัจจุบันวงรำวงย้อนยุคในจังหวัดราชบุรี มีจำนวนประมาณ 3 - 4 วงดนตรี

2.5 นักดนตรีอิสระในจังหวัดราชบุรี ได้แก่ นักดนตรีที่บรรเลงคนเดียวในรูปแบบการขับร้องขณะทำการบรรเลงเครื่องดนตรี บรรเลงเครื่องดนตรีร่วมกับเสียงดนตรีประกอบ นักดนตรีที่ร่วมตัวบรรเลงอย่างอิสระ ในลักษณะวงดนตรี 2 คน 3 คน และวงสตริง เป็นการรวมตัวขึ้นเพื่อบรรเลงในร้านอาหาร งานบรรเลงนอกสถานที่ และการรับจ้างบรรเลงให้กับวงดนตรีต่างๆ จำนวน 20 - 30 คน

3. การฝึกหัดฝึกซ้อมของนักดนตรีสากลในจังหวัดราชบุรี

นักดนตรีสากลในจังหวัดราชบุรีส่วนใหญ่ฝึกหัดการบรรเลงด้วยตนเองจากหนังสือเพลง อาศัยการสังเกต สอบถาม บางรายได้รับคำแนะนำจากนักดนตรีรุ่นพี่ นักดนตรีบางรายได้รับการฝึกหัดจากครูผู้สอนในสถานศึกษา

นักดนตรีมีการฝึกซ้อมส่วนตัวเพื่อพัฒนาฝีมือในการบรรเลงสัปดาห์ละ 1 - 2 ครั้ง ส่วนใหญ่เป็นการฝึกซ้อมบทเพลงใหม่ นักดนตรีส่วนใหญ่เรียกว่า “การแกะเพลง” บางรายฝึกซ้อมจนชำนาญ แล้วนำไปถ่ายทอดให้กับนักดนตรีในวงดนตรี โดยการสาธิตการบรรเลงให้ชมเพื่อให้ปฏิบัติตาม ซึ่งนักดนตรีเรียกว่า “การต่อเพลง” การฝึกซ้อมร่วมกับวงดนตรีมักเกิดขึ้นก่อนการแสดง 1 - 2 วัน ที่บ้านของหัวหน้าวงดนตรี และห้องซ้อมดนตรี หากวงดนตรีมีการแสดงติดต่อกันเกือบทุกวันจะใช้สถานที่ก่อนเวลาแสดงดนตรี 2 - 3 ชั่วโมง

4. การบรรเลงดนตรีสากลเพื่อการประกอบอาชีพ

วงดนตรีสากลในจังหวัดราชบุรี มีขั้นตอนการบรรเลงที่แตกต่างกันตามลักษณะงานต่างๆ สามารถแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ 1) การบรรเลงประจำในร้านอาหาร เป็นการบรรเลงของวงสตริง วงโฟล์คซองและนักดนตรีอิสระ ใช้เวลาบรรเลงรอบละ 1 ชั่วโมง 30 นาที รอบหัวค่ำเวลา 18.00 - 19.30 น. รอบค่ำเวลา 20.00 - 21.30 น. และรอบดึกเวลา 22.00 - 23.30 น. 2) การบรรเลงในงานที่จัดขึ้นเป็นครั้งคราว เป็นการบรรเลงของวงดนตรีทุกประเภทที่ได้รับการว่าจ้างให้บรรเลงนอกสถานที่ ใช้เวลาในการบรรเลง 2 - 4 ชั่วโมง ตามความต้องการของเจ้าภาพ

ประเภทเพลงที่ใช้บรรเลงเพื่อการประกอบอาชีพ มีความหลากหลายขึ้นอยู่กับลักษณะการแสดง สถานที่ และประเภทวงดนตรี โดยประกอบด้วย

เพลงป๊อปปูลาร์ เพลงลูกทุ่ง เพลงร่ำวงย้อนยุค เพลงเพื่อชีวิต เพลงสากล เพลงคัลท์ และเพลงร็อก

5. การขับร้องประกอบการบรรเลง

นักร้องในจังหวัดราชบุรีมีอายุ 21 - 64 ปี ส่วนใหญ่มีความชื่นชอบ มีความสามารถในการร้องเพลง สามารถแบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่ นักร้องประจำวงดนตรี นักร้องอิสระ และนักร้องสมัครเล่น ส่วนใหญ่ฝึกหัดด้วยตนเอง จากการฟังและฝึกหัด ขับร้องตามเสียงที่ได้ยิน อ่านเนื้อร้องจากหนังสือเพลงหรือในเว็บไซต์ และฝึกซ้อม กับเสียงดนตรีสำเร็จรูป (backing track) นักร้องบางรายมีความสามารถในการบรรเลงเครื่องดนตรีประกอบการขับร้อง

นักร้องในจังหวัดราชบุรีส่วนใหญ่มีทักษะการขับร้องที่ดี มีความถูกต้องของ ทำนอง (Melody) และจังหวะ (Rhythm) มีทักษะทางด้านการพูด สร้างความเป็นกันเอง สนุกสนานกับผู้ฟังผู้ชม นักร้องบางรายมีความถนัดในการขับร้องเพลงหลายประเภท วงดนตรีส่วนใหญ่มีนักร้องประจำ 1 - 2 คน วงสตริงคอมโบ และวงร่ำวงย้อนยุค มีนักร้องประจำวงดนตรี 3 - 6 คน

6. ความนิยมของผู้ฟังผู้ชม

ผู้ฟังผู้ชมดนตรีสากลในจังหวัดราชบุรีมีตั้งแต่วัยเด็กไปจนถึงวัยผู้สูงอายุ ส่วนใหญ่อยู่ในวัยรุ่น และวัยทำงาน ผู้ฟังผู้ชมมีความชื่นชอบประเภทของวงดนตรี ประเภทของบทเพลง และสถานที่รับชมดนตรีแตกต่างกัน ขึ้นอยู่กับอายุ รสนิยม และค่านิยมในสังคม เช่น เมื่อมีการจัดการแสดงของวงสตริงคอมโบ วงร่ำวงย้อนยุค ที่บรรเลงเพลงลูกทุ่ง เพลงร่ำวงย้อนยุค ในงานวัด งานเทศกาลประจำปี งานแก้บน มักจะได้รับความนิยมจากผู้ฟังผู้ชมวัยผู้ใหญ่ และผู้สูงอายุเป็นอย่างมาก หรือการจัดแสดงของวงสตริง วงคูลสตีก ที่บรรเลงเพลงสากล เพลงป๊อปปูลาร์ เพลงเพื่อชีวิต ในร้านอาหาร งานเลี้ยงสังสรรค์ มักจะได้รับความนิยมจากผู้ฟังผู้ชมวัยรุ่น และวัยผู้ใหญ่เป็นอย่างมาก เป็นต้น

7. การประกอบอาชีพนักดนตรีสากลในจังหวัดราชบุรี

ส่วนใหญ่อาชีพนักดนตรีสากลเป็นอาชีพรอง อาชีพหลัก ได้แก่ ค้าขาย พนักงานบริษัท รับราชการ รับจ้างอิสระ และเกษตรกร สาเหตุของการประกอบ

อาชีพนักดนตรีสากล ได้แก่ มีความชื่นชอบดนตรีสากล ต้องการบรรเลงเครื่องดนตรีเหมือนกับศิลปิน และเพื่อหารายได้

รายได้จากการบรรเลงดนตรีในร้านอาหารในจังหวัดราชบุรี นักดนตรีที่บรรเลงในลักษณะเป็นวงดนตรีได้รับเงินจากการบรรเลงครั้งละ 300 - 500 บาทต่อคน แต่ละสัปดาห์มีการแสดง 5 - 7 ครั้ง ทำให้นักดนตรีมีรายได้เดือนละ 6,000 - 19,600 บาท การแสดงนอกสถานที่ในจังหวัดราชบุรี ส่วนใหญ่นักดนตรีมีรายได้ครั้งละ 700 - 1,500 บาทต่อคน นักร้อง 1,000 - 1,500 บาทต่อคน จำนวนงานแสดงแต่ละเดือนมีความแตกต่างกัน นักดนตรีมีรายได้เดือนละ 14,000 - 37,500 บาท นักดนตรีอิสระที่บรรเลงในสถานที่ท่องเที่ยวได้เงินจากการบรรเลงครั้งละ 300 - 3,000 บาท

8. การรับงานบรรเลงดนตรีสากล

การรับงานบรรเลงดนตรีสากลของนักดนตรีในจังหวัดราชบุรี ส่วนใหญ่จะจ้างจากคำแนะนำของเพื่อนนักดนตรี และนักดนตรีเข้าไปติดต่อกับเจ้าของร้านอาหาร บางครั้งเจ้าของร้านอาหารหรือเจ้าภาพจะเข้ามาติดต่อกับนักดนตรีโดยตรง สถานที่รับงานบรรเลง วงดนตรีสากลในจังหวัดราชบุรีรับงานบรรเลงในสถานที่ต่างๆ สามารถแบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือ งานบรรเลงในร่ม (Indoor) ได้แก่ ร้านอาหาร โรงแรม ห้องประชุม และงานบรรเลงกลางแจ้ง (Outdoor) ได้แก่ เขตพื้นที่วัด บริเวณบ้านเรือน พื้นที่จัดกิจกรรมต่างๆ นักดนตรีสากลในจังหวัดราชบุรีที่บรรเลงดนตรีประจำในร้านอาหารส่วนใหญ่จะเดินทางไปบรรเลงดนตรีด้วยตนเอง ส่วนการเดินทางไปบรรเลงนอกสถานที่หากมีระยะทางไกล จะเดินทางไปพร้อมกับนักดนตรีในวงดนตรี โดยรถตู้ของวงดนตรี หรือรถของนักดนตรีในวงดนตรี

9. ความเชื่อของนักดนตรีสากลในจังหวัดราชบุรี

นักดนตรีสากลในจังหวัดราชบุรีมีความเชื่อ เคารพบูชาสิ่งศักดิ์สิทธิ์ ครูบาอาจารย์ เจ้าที่เจ้าทาง ส่วนใหญ่ไม่มีการไหว้ครูก่อนการบรรเลงดนตรี ยกเว้นการบรรเลงของวงรำวงย้อนยุคที่จะมีการไหว้เคารพครูรำวงก่อนการบรรเลง การบรรเลงนอกสถานที่มีการไหว้เจ้าที่เจ้าทางโดยผู้ให้บริการเช่าเวที และเครื่องเสียงเป็นผู้ดำเนินการ โดยใช้เหล้า 1 ขวด บุหรี่ 1 ซอง ดอกไม้ รูป 5 ดอก เทียน 2 เล่ม และเงิน 12 บาท เป็นเครื่องประกอบการไหว้

10. ความคิดเห็นที่มีต่อการประกอบอาชีพนักดนตรีสากล

ผู้ประกอบอาชีพนักดนตรีสากลเห็นว่า อาชีพนักดนตรีเป็นอาชีพที่มีความสุข เมื่อบรรเลงให้ผู้ฟังผู้ชมมีความสุขสนุกสนานเพลิดเพลิน เป็นอาชีพที่สุจริต มีรายได้สูง ได้รับเงินทันทีเมื่อบรรเลงดนตรีจบในแต่ละคืน เป็นอาชีพที่ต้องใช้ความสามารถ ต้องอาศัยความอดทนฝึกซ้อมเป็นเวลานาน นักดนตรีสากลเป็นอาชีพที่ทำงานเวลากลางคืน อาจทำให้ความสัมพันธ์กับคนในครอบครัวลดน้อยลง นักดนตรีต้องฝึกฝนพัฒนาตนเองอยู่เสมอ ต้องเปิดใจรับฟังความคิดเห็น คำติชมจากผู้อื่น ทำให้รู้จักคนมากขึ้น มีโอกาสเดินทางไปในสถานที่ต่างๆ ได้เห็นโลกภายนอกมากขึ้น มีความเสี่ยงจากการทะเลาะวิวาทของผู้ชมขณะบรรเลงดนตรี อาจเกิดอันตรายจากการเดินทางเสี่ยงต่อการเจ็บไข้ได้ป่วยสูง อาชีพนักดนตรีสากลจำเป็นต้องมีทุนทรัพย์ในการฝึกหัดฝึกซ้อม

11. สภาพปัญหาในการประกอบอาชีพนักดนตรีสากล

11.1 ปัญหาที่เกิดจากตัวนักดนตรีเอง ได้แก่ ปัญหาสุขภาพของนักดนตรี นักดนตรีบางรายขาดความรับผิดชอบ ไม่ได้ฝึกซ้อมดนตรี ขาดการดูแลตัวเอง และดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์จนมึนเมา

11.2 ปัญหาจากปัจจัยภายนอก ได้แก่ ผู้ฟังผู้ชมก่อวินการบรรเลงทะเลาะวิวาท ผู้ว่าจ้างขาดความเข้าใจ ลดราคาค่าจ้าง สถานที่ไม่เหมาะสมสำหรับการจัดแสดงดนตรี กระแสไฟฟ้าไม่เพียงพอ และฝนตก

11.3 ปัญหาจากรายได้ไม่เพียงพอในการดำรงชีวิต มีรายได้ไม่แน่นอน

11.4 ปัญหาความใกล้ชิดกับคนในครอบครัวลดลง ขาดการดูแลบุตรหลาน

11.5 ปัญหาจากโรคระบาดโควิด - 19 นักดนตรีทุกคนต้องหยุดประกอบอาชีพนักดนตรี ไม่มีรายได้ ทำให้นักดนตรีบางคนตัดสินใจเลิกประกอบอาชีพนักดนตรีสากล

12. แนวทางการแก้ไขปัญหาในการประกอบอาชีพนักดนตรีสากล

12.1 ปัญหาจากตัวนักดนตรี มีแนวทางแก้ไขปัญหา ได้แก่ หักหน่วงดนตรี และนักดนตรีควรพูดคุย ตักเตือนกับนักดนตรีที่ขาดความรับผิดชอบ ขาดการ

ควบคุมตนเอง และมีช่องทางการติดต่อนักดนตรีทดแทน กรณีที่นักดนตรีประจำวงดนตรีมาทำการบรรเลงไม่ได้

12.2 ปัญหาจากปัจจัยภายนอก มีแนวทางแก้ไขปัญหา ได้แก่ นักร้องนักดนตรีควรมีทักษะในการพูดคุยกับผู้ฟังผู้ชม เพื่อไกล่เกลี่ยสถานการณ์ต่างๆ พูดคุยกับผู้ว่าจ้างให้เห็นความสำคัญและเข้าใจในการบรรเลงดนตรี ควรสำรวจสถานที่ เตรียมความพร้อมอุปกรณ์สำหรับการบรรเลง ทำสัญญาว่าจ้างให้เป็นลายลักษณ์อักษร

12.3 ปัญหารายได้ไม่เพียงพอ มีแนวทางแก้ไขปัญหา โดยนักดนตรีสากลควรประกอบอาชีพอื่นควบคู่ไปกับการประกอบอาชีพนักดนตรีสากล

12.4 ปัญหาความใกล้ชิดกับคนในครอบครัว มีแนวทางการแก้ไขปัญหา ได้แก่ ควรสร้างความเข้าใจกับคนในครอบครัว และใช้เวลาว่างดูแลครอบครัว

12.5 ปัญหาโรคระบาดโควิด -19 มีแนวทางแก้ไขปัญหา ได้แก่ ปรับตัวให้ทันกับสถานการณ์ ประกอบอาชีพอื่นเพื่อหารายได้ทดแทน ใช้สื่อสังคมออนไลน์ในการถ่ายทอดการบรรเลง เพื่อรักษากลุ่มผู้ฟังผู้ชม และเป็นช่องทางการหารายได้เพิ่มเติม

13. การสร้างเครือข่ายนักดนตรีสากลในจังหวัดราชบุรี

นักดนตรีสากลในจังหวัดราชบุรีมีการสร้างเครือข่ายนักดนตรีสากลซึ่งประกอบด้วยนักดนตรีสากลที่ประกอบอาชีพนักดนตรีสากลในพื้นที่จังหวัดราชบุรี และจังหวัดใกล้เคียง เป็นการสร้างสังคมให้นักดนตรี พูดคุย แลกเปลี่ยนความรู้ ประสบการณ์ และมีการช่วยเหลือเพื่อนนักดนตรีที่ประสบอุบัติเหตุ หรือเจ็บป่วย โดยใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ในการติดต่อสื่อสาร

อภิปรายผล

1. อาชีพนักดนตรีสากลเป็นอาชีพที่ไม่ยั่งยืน

การประกอบอาชีพนักดนตรีสากลในปัจจุบันส่วนใหญ่เป็นอาชีพอิสระรับค่าจ้างเมื่อจบการบรรเลง ไม่มีสัญญาว่าจ้างระยะยาว ไม่มีเงินชดเชย

หากไม่สามารถประกอบอาชีพได้ พร้อมทั้งมีปัจจัยภายนอกหลายอย่างที่ทำให้ผู้ประกอบการอาชีพนักดนตรีไม่สามารถควบคุม ป้องกัน หรือคาดการณ์อนาคตได้ ซึ่งส่งผลต่อการประกอบอาชีพนักดนตรีสากล ดังต่อไปนี้

1.1 การประกอบอาชีพนักดนตรีสากลบางครั้งต้องบรรเลงในสภาพแวดล้อม สภาพอากาศที่ส่งผลเสียต่อสุขภาพร่างกาย การนอนหลับพักผ่อนไม่เพียงพอ อาจทำให้นักดนตรีสากลเจ็บไข้ได้ป่วย ต้องหยุดประกอบอาชีพนักดนตรี นักดนตรีบางรายประสบอุบัติเหตุ เกิดโรคประจำตัว มีผลกระทบต่อการบรรเลงดนตรี นักดนตรีบางรายมีความสามารถในการบรรเลงที่ดีแต่เมื่ออายุเพิ่มขึ้น รูปร่างหน้าตา บุคลิกภาพที่เป็นผู้สูงอายุ หรือบุคลิกภาพคล้ายคนป่วย ทำให้ไม่ได้รับการว่าจ้าง ดังงานวิจัยของ อัครวัตร เชื่อมกลาง และคณะ (2560) ที่พบว่า คุณลักษณะของนักดนตรีตามความต้องการของผู้บริหารสถานประกอบการ ในเรื่องอายุเฉลี่ยของนักดนตรีที่ทำการแสดงดนตรี อยู่ที่ 18 - 41 ปี

1.2 รายได้จากการประกอบอาชีพนักดนตรีสากลส่วนใหญ่มาจากการบรรเลงดนตรีในร้านอาหาร จำนวนวงดนตรีที่เพิ่มมากขึ้นทำให้มีการแข่งขันในด้านราคาค่าจ้าง มีการตัดราคา และถูกลดราคาค่าจ้าง ดังงานวิจัยของ ชนินทร ชัชวาล (2560) ที่พบว่า จำนวนนักดนตรีที่เพิ่มสูงขึ้นเกินความต้องการของสถานบันเทิง นอกจากนั้นบางครั้งร้านอาหารปิดกิจการเนื่องจากสภาวะขาดทุน เพราะปัจจัยด้านอื่นๆ เช่น ปัญหาเศรษฐกิจ รสชาติอาหารไม่ถูกปาก การบริการไม่ดี ทำให้นักดนตรีตกงาน การประกอบอาชีพนักดนตรีสากลในร้านอาหารไม่มีการทำสัญญาว่าจ้าง ทำให้บางครั้งนักดนตรีถูกยกเลิกการว่าจ้างโดยไม่บอกล่วงหน้า

1.3 ความนิยมในการฟังของผู้ฟังผู้ชมในกลุ่มวัยรุ่นเปลี่ยนแปลงเร็วขึ้นซึ่งสอดคล้องกับค่านิยมต่างๆ ในสังคม ทำให้เพลงได้รับความนิยม 1 - 2 ปี แล้วจะมีบทเพลงอื่นขึ้นมาแทนที่ ดังงานวิจัยของพีระชัย ลีสมบูรณ์ผล (2547) ที่พบว่า ประเภทเพลงมีผลต่อการเลือกฟังเพลงเพื่อผ่อนคลายความเครียดมาก ผู้ฟังจะเลือกฟังเพลงประเภทที่มีเนื้อหาสาระตรงกับชีวิตจริงหรือเพลงที่มีความคุ้นเคย ประกอบกับการพัฒนาของอุปกรณ์ประกอบการบรรเลงที่ทันสมัย ดนตรีอิเล็กทรอนิกส์ และ

ดนตรีคอมพิวเตอร์ที่สามารถสร้างเสียงให้มีคุณภาพมากขึ้น ทำให้นักดนตรีต้องเรียนรู้ปรับตัว บางครั้งต้องลงทุนจัดซื้ออุปกรณ์ประกอบการบรรเลงแบบใหม่ นักดนตรีส่วนใหญ่เมื่อมีอายุมากขึ้นก็ไม่สามารถปรับเปลี่ยนตัวเองได้ทันกับกระแสความนิยม ดังงานวิจัยของชนินทร์ ชัชวาล (2560) ที่พบว่า เมื่อนักดนตรีรุ่นใหม่ก้าวเข้ามาแทนที่พร้อมกับทักษะแนวดนตรีที่ทันสมัยมากขึ้น ความนิยมในวงดนตรีรุ่นเก่าจึงเริ่มเลือนหายไปตามยุคสมัย อีกทั้งอายุที่มากขึ้นจึงทำให้พื้นที่ของนักดนตรีรุ่นเก่าหลายคนหมดไป

1.4 เมื่อเหตุการณ์บ้านเมืองมีการระบาดของเชื้อโรค เชื้อไวรัส ปัจจุบันมีการระบาดของเชื้อไวรัสโควิด - 19 ทำให้มีข้อกำหนด “พระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉินฯ” (พระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. 2548 (ฉบับที่ 1), 2563) ได้กำหนดให้ปิดสถานที่เสี่ยงต่อการติดต่อโรค ซึ่งรวมถึงผับ สถานบริการ สถานที่แสดงมหรสพ สถานที่ที่มีการแสดงหรือการละเล่นสาธารณะ ทำให้นักดนตรีสากลไม่สามารถประกอบอาชีพได้ ไม่มีรายได้เพื่อนำมาใช้ในการดำรงชีวิตและเลี้ยงดูครอบครัว เป็นเวลายาวนานตั้งแต่ต้นปี พ.ศ. 2563 จนถึงปัจจุบันพ.ศ. 2565 ทำให้นักดนตรีประสบปัญหา ดำรงชีวิตด้วยความยากลำบาก

2. อาชีพนักดนตรีสากลไม่สามารถประกอบเป็นอาชีพหลักเพียงอาชีพเดียวได้

การประกอบอาชีพนักดนตรีสากลมีปัจจัยเสี่ยงหลายอย่างที่ส่งผลให้ไม่สามารถใช้เป็นอาชีพหลักได้ รายได้จากการประกอบอาชีพไม่แน่นอน เช่น ผับตกร้านอาหารปิด เกิดโรคระบาด และความต้องการว่าจ้างวงดนตรีในการบรรเลงนอกสถานที่แต่ละเดือนไม่เท่ากัน ส่วนใหญ่มีรายได้จากการประกอบอาชีพนักดนตรีไม่เพียงพอต่อการดำรงชีวิตของตนเอง และเลี้ยงดูครอบครัว ต้องประกอบอาชีพอื่นควบคู่ไปกับการประกอบอาชีพนักดนตรี เช่น รับราชการ ค่าขาย พนักงานบริษัท ลูกจ้าง รับจ้างทั่วไป เป็นต้น

3. ผู้ประกอบอาชีพนักดนตรีสากลอาจจะประสบปัญหาครอบครัว

การประกอบอาชีพนักดนตรีสากลทำให้ความใกล้ชิดกับบุคคลในครอบครัวลดลง ได้แก่ สามี ภรรยา บุตร พ่อ แม่ พี่ น้อง เนื่องจากเวลาในการประกอบอาชีพ

นักดนตรีสากลส่วนใหญ่ตรงกับเวลาพักผ่อนของคนในครอบครัว บางครั้งนักดนตรีรู้สึกเพลิดเพลินกับการประกอบอาชีพนักดนตรี ทำให้การพูดคุย การทำกิจกรรมต่างๆ การใช้ชีวิตแบบพร้อมหน้าของคนในครอบครัวลดน้อยลง ความใกล้ชิดกับบุตรหลาน และสมาชิกในครอบครัวลดลง เพราะไม่มีเวลาในการอบรมสั่งสอน สร้างความอบอุ่น ทำให้เกิดความห่างเหินกับบุตรหลาน และสมาชิกในครอบครัว ดังงานวิจัยของณัฐธิดา กิ่งเงิน และคณิศา อุทัยสุข (2560) ที่พบว่า การเล่นดนตรี การสอนดนตรีต้องเสียสละเวลาส่วนตัวในวันหยุด เวลาพักผ่อนในการทำงาน อีกทั้งยังเป็นกลุ่มเสี่ยงที่ทำให้คนรักที่ไม่มีความมั่นคง และไม่มีความรักเกิดความระแวงและมีปากเสียงจนเกิดการหย่าร้างเนื่องจากสอนมากเกินไป หรือเล่นงานดนตรีกลางคืนต้องพบปะผู้คนมากมาย

การประกอบอาชีพนักดนตรีสากลต้องออกไปพบเจอบุคคลอื่นๆ ในสังคมความสามารถในการบรรเลงเครื่องดนตรี เป็นตัวเสริมบุคลิกภาพให้กับนักดนตรี ทำให้เป็นที่หลงใหลของผู้ที่ได้รับฟังรับชม อาจทำให้เกิดปัญหาสุขภาพขึ้นได้ ประกอบกับนักดนตรีบางรายมีนิสัยเจ้าชู้ จึงเป็นการเพิ่มโอกาสในการเกิดปัญหาคู่ครองได้

4. เครือข่ายนักดนตรีสากลเป็นสิ่งจำเป็นในการประกอบอาชีพนักดนตรีสากลในปัจจุบัน

การก่อตั้งเครือข่ายนักดนตรีสากลในจังหวัดราชบุรีในปัจจุบันเป็นประโยชน์และเป็นสิ่งจำเป็นต่อนักดนตรีสากลอย่างมาก เพราะการประกอบอาชีพนักดนตรีสากลจำเป็นจะต้องทำความรู้จักกับเพื่อนนักดนตรีเป็นจำนวนมาก การประกอบอาชีพนักดนตรีดนตรีสากลต้องอาศัยความรู้ ทักษะ และประสบการณ์ การได้พูดคุย แลกเปลี่ยนความรู้ และประสบการณ์กับเพื่อนนักดนตรี หรือนักดนตรีรุ่นพี่เป็นสิ่งจำเป็นอย่างมาก การก่อตั้งเครือข่ายนักดนตรีสากลยังสามารถสร้างมาตรฐานการบรรเลงและราคาค่าจ้างได้ บางครั้งนักดนตรีได้รับการว่าจ้างให้ไปบรรเลงดนตรีจากเพื่อนนักดนตรีที่อยู่ในเครือข่ายนักดนตรีสากล ทำให้มีรายได้จากการประกอบอาชีพนักดนตรีเพิ่มขึ้น

อาชีพนักดนตรีสากลเป็นอาชีพอิสระ ทำให้ไม่มีสวัสดิการจากภาครัฐ และการชดเชยรายได้เมื่อประสบอุบัติเหตุ หรือมีเหตุจนไม่สามารถประกอบอาชีพนักดนตรีได้ กิจกรรมการช่วยเหลือเพื่อนนักดนตรีของเครือข่ายนักดนตรีสากลในจังหวัดราชบุรีจึงเป็นสิ่งสนับสนุนที่สำคัญ และเป็นสังคมแห่งการแบ่งปันสำหรับนักดนตรีสากลในจังหวัดราชบุรี และจังหวัดใกล้เคียง

ข้อเสนอแนะ

1. การแก่นักดนตรีมีรายได้ไม่เพียงพอในการดำรงชีวิต

หัวหน้าวงดนตรี และนักดนตรีต้องสร้างความเข้าใจถึงความสำคัญของวงดนตรี ที่เหมาะสมกับสถานที่ให้กับเจ้าของร้านอาหาร เจ้าภาพ เพื่อผู้ฟังผู้ชมได้รับความสนุกสนาน ความเพลิดเพลิน และเห็นคุณค่าของการบรรเลงดนตรี นักอังกษนักดนตรี ควรมีการพัฒนาทักษะการบรรเลง ทักษะการสื่อสารกับผู้ฟังผู้ชม ปรับเปลี่ยนรูปแบบการบรรเลง ปรับเปลี่ยนอุปกรณ์ให้เหมาะสม เพื่อให้การบรรเลงดนตรีมีคุณภาพ ตรงกับกระแสความนิยม

ควรพัฒนาทักษะการประกอบอาชีพด้านอื่นๆ ที่นอกเหนือจากดนตรี เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการทำงานหารายได้ หากนักดนตรีรายได้มีพื้นที่ว่างเปล่า อาจจะพิจารณาแนวทางตามโครงการพระราชดำริของในหลวงรัชกาลที่ 9 โดยใช้ทฤษฎีเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้เพื่อช่วยเสริมสร้างรายได้ให้แก่ตนเองและครอบครัว ควรวางแผนเก็บออมเงินไว้ใช้ในช่วงที่มีจำนวนงานว่าจ้างวงดนตรีลดน้อยลง

2. ป้องกันการทะเลาะวิวาทของผู้ฟังผู้ชม

การทะเลาะวิวาทของผู้ฟังผู้ชมขณะรับฟังรับชมการบรรเลงดนตรีในจังหวัดราชบุรี ทำให้การบรรเลงไม่ราบรื่น เกิดอันตรายต่อผู้ฟังผู้ชม นักอังกษนักดนตรีเครื่องดนตรี และอุปกรณ์ต่างๆ เสียหาย ผู้ฟังผู้ชมเกิดความกลัวไม่กล้ามารับฟังรับชมการบรรเลงของวงดนตรี เจ้าภาพ เจ้าของร้านอาหาร ควรมีเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย มีการตรวจค้นอาวุธ สารเสพติด ก่อนให้ผู้ฟังผู้ชมเข้างาน เข้าร้านอาหาร เพื่อป้องกันอันตรายร้ายแรงหากมีการทะเลาะวิวาทเกิดขึ้น นักอังกษนักดนตรี

ควรไม่ควรบรรเลงบทเพลงที่เร้าอารมณ์มากจนเกินไป หรือติดต่อกันหลายบทเพลง เพราะอาจทำให้ผู้ฟังผู้ชมมีอารมณ์คึกคะนองมากเกินไปจนอาจทำให้เกิดการทะเลาะวิวาทขึ้นได้

3. เพิ่มศักยภาพในการบรรเลงดนตรี

นักดนตรีสากลในจังหวัดราชบุรีส่วนใหญ่มีความสามารถในการบรรเลงที่ดี หัวหน้าวงดนตรี นักร้อง นักดนตรี ควรมีการฝึกซ้อมวงดนตรีเป็นประจำ เพื่อเพิ่มแรงกระตุ้นในการฝึกซ้อม มีการพูดคุยให้เห็นถึงความสำคัญของการบรรเลงดนตรีอย่างตั้งใจ ผลเสียที่จะเกิดขึ้นหากนักดนตรีบรรเลงไม่ตั้งใจ การปรับตัวให้เหมาะสมกับความเปลี่ยนแปลงทางดนตรีที่เกิดขึ้น ควรกำหนดรายชื่อเพลงก่อนการบรรเลง เพื่อให้การบรรเลงราบรื่น

4. ป้องกันปัญหากับผู้ว่าจ้าง

การว่าจ้างวงดนตรีเพื่อบรรเลงในสถานที่ต่างๆ บางครั้งเกิดปัญหาผู้ว่าจ้าง ขอลดราคาค่าจ้าง ไม่จ่ายเงินค่าจ้าง ผู้ว่าจ้างไม่พอใจนักดนตรี หัวหน้าวงดนตรี นักร้อง นักดนตรีต้องสร้างความเข้าใจกับผู้ว่าจ้างวงดนตรี ให้เห็นถึงความสำคัญของการบรรเลงดนตรี ประเภทวงดนตรี ต้นทุนในการประกอบอาชีพนักดนตรีสากล ค่าใช้จ่ายต่างๆ ต้องพัฒนาตนเองอยู่เสมอ เพื่อให้การบรรเลงมีคุณภาพ ผู้ฟังผู้ชมเกิดความเพลิดเพลิน ขอบใจ เห็นถึงความสำคัญของการบรรเลงดนตรี และความคุ้มค่าในการจ้างวงดนตรีมาบรรเลง

5. ป้องกันปัญหาเกี่ยวกับสถานที่ และอุปกรณ์ประกอบการบรรเลง

หัวหน้าวงดนตรี นักร้อง นักดนตรี ควรสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับสถานที่ เครื่องเสียง อุปกรณ์ประกอบการบรรเลงดนตรีให้กับผู้ว่าจ้าง เจ้าของร้านอาหาร และเจ้าภาพ ควรสำรวจสถานที่ก่อนการบรรเลง เพื่อจะได้มีเวลาในการปรับเปลี่ยนเวที สถานที่ เครื่องเสียง อุปกรณ์ประกอบการบรรเลงให้เหมาะสม นอกจากนั้น ผู้ว่าจ้าง เจ้าภาพ และเจ้าของร้านอาหารควรคำนึงถึงช่องทางการหนีหากเกิดอุบัติเหตุ

6. ป้องกันการตัดราคาของนักดนตรี และวงดนตรี

ปัญหาการแข่งขันทางด้านราคาของนักดนตรี และวงดนตรี โดยไม่ได้คำนึงถึงคุณภาพในการบรรเลงดนตรี และความคุ้มค่าในการประกอบอาชีพนักดนตรีสากล ทำให้ราคาค่าจ้างวงดนตรีลดลง เจ้าภาพ ผู้ว่าจ้าง เจ้าของร้านอาหารเกิดความเข้าใจผิดในราคาค่าจ้างวงดนตรีที่มีคุณภาพ ผู้ฟังผู้ชมจดจำการบรรเลงของนักดนตรีที่ขาดคุณภาพ หัวหน้าวงดนตรี นักดนตรี ควรฝึกซ้อมบรรเลงเครื่องดนตรีอย่างสม่ำเสมอ เพื่อพัฒนาฝีมือการบรรเลงดนตรี ส่งผลให้ผู้ว่าจ้าง เจ้าภาพ เจ้าของร้านอาหารมองเห็นความแตกต่างเรื่องคุณภาพในการบรรเลง

7. ป้องกันปัญหาสุขภาพของนักดนตรี นักร้อง และหัวหน้าวงดนตรี

นักดนตรีควรตรวจการตีเครื่องตีแอลกอฮอล์ งดสูบบุหรี่ หลังการบรรเลงดนตรีควรรับประทานอาหารที่ย่อยง่ายเพียงเล็กน้อย เพื่อป้องกันโรคเกี่ยวกับทางเดินอาหาร และช่วยให้การนอนหลับมีประสิทธิภาพมากขึ้น นักดนตรีควรใช้เวลาว่างเพื่อออกกำลังกายอย่างสม่ำเสมอ ในสถานการณ์การระบาดของเชื้อไวรัสโควิด - 19 การบรรเลงดนตรีในสถานที่ต่างๆ ควรเป็นพื้นที่เปิด ไม่แออัด และควรงดรับสิ่งของต่างๆ จากผู้ฟังผู้ชม โดยเฉพาะแก้วเครื่องดื่มที่ผู้ฟังผู้ชมมอบให้ดื่ม นักร้องควรมีไมโครโฟนเป็นของตนเอง ไม่ใช้ไมโครโฟนร่วมกับนักร้องท่านอื่น

เอกสารอ้างอิง

- ชนินทร ชัชวาล. (2560). การแสดงดนตรีในสถานบันเทิง กรณีศึกษา: ย่านหลังมอ เขตเทศบาลนครขอนแก่น. **วารสารศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น**, 9(1), 141-166.
- จิรัฐ มัธยมนนท์, เณลิมศักดิ์ พิกุลศรี, และอนรรฆ จรรย์ยานนท์. (2563). วงดิอิมพอสสิเบิลส์: ลักษณะเฉพาะรูปแบบทางดนตรี. **วารสารศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น**, 12(1), 223-251.
- ณัชชา พันธุ์เจริญ. (2564). **พจนานุกรมศัพท์ดุริยางคศิลป์**. กรุงเทพฯ : ธนาพรส.

ณัฐธิดา กิ่งเงิน, และคณินญา อุทัยสุข. (2560). การรับรู้สภาพปัญหาความเครียดของ
ครุคณตรีในปัจจุบัน. **วารสารอิเล็กทรอนิกส์ทางการศึกษา จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย**, 12(3), 491-503.

พระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. 2548 (ฉบับที่ 1).
(2563, 25 มีนาคม). **ราชกิจจานุเบกษา**, 137(ตอนพิเศษ 69 ง), 10-16.

พีระชัย ลีสมบรณ์ผล. (2547). การพึงพิงของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ
ภูมิภาควะวันตก. ราชบุรี: มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง.

อัศวรัตน์ เชื้อมกลาง, ทรงเดช แสงนิซ, และสกุณา พันธุระ. (2560). คุณลักษณะใน
ความต้องการบุคลากรด้านดนตรีของผู้บริหารสถานศึกษาและผู้ประกอบ
การธุรกิจดนตรีในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง. **วารสารช่อพะยอม**,
28(2), 169-176.